

*Hardanger / Voss kompetanseregion
Vurderingsgrupp*

VURDERINGSRAPPORT

ODDA BARNESKOLE

16. mars – 19. mars 2009

*Odda barneskole
Opheimsgt. 31
5750 ODDA
tlf. 53 65 49 00
odda.barneskole@odda.kommune.no
www.odda.kommune.no*

1 – Forord

Regionalt samarbeid om vurdering og kvalitetsutvikling

Med utgangspunkt i Stortingsmelding nr. 28 (1998-99) "Mot rikare mål", vart det sett i gang eit 3-årig nasjonalt prosjekt : "Ekstern deltaking i lokalt vurderingsarbeid". Hordaland søkte, men kom ikkje med i prosjektet.

Likevel var signala der, og kommunane vart oppmoda om å jobba med kvalitetsutvikling og vurdering. Desse signala er forsterka i Kvalitetsutvalet si delinnstilling av 14. juni 2002 "Førsteklasses fra 1. klasse".

Skulesjefane/dei skulefagleg ansvarlege i kommunane i Hardanger/Voss har såleis vedteke å oppretta ei vurderingsgruppe i regionen. Regionen består av mange små kommunar som kvar for seg ikkje maktar å gjennomføra ekstern vurdering. I det regionale samarbeidet er økonomiske og personlege ressursar samla og nytta på tvers av kommunegrensene på ein god og effektiv måte.

Føremålet er at vurderingsgruppa skal vera til hjelp i arbeidet med pedagogisk kvalitetsutvikling i skulen.

- Sikra kvalitetsutvikling
- Erkjenning av at skulen treng, og kjem til å få "auge utanfrå"
- Ekstern hjelp i vurderingsarbeidet
- Oppfylle kravet i Opplæringslova om kommunen sitt ansvar for å sjå til at skulane jamleg vurderer si eiga verksemd

Kven er vurderarar?

12 personar i Hardanger/Voss er medlemmer i vurderingsgruppa. Dei har brei og variert pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere grunnskulane i regionen i løpet av 3-4 år. Målet er 12 skular pr år. 2 frå gruppa (vurderingspar) gjennomfører vurdering på ein skule, og ingen vurderer skular i eigen kommune.

Kva gjer vurderarane?

- Skulen vel eit fokusområde for vurdering, i samråd med skulefagleg ansvarleg i kommunen
- Vurderingsparet førebur sjølve vurderinga gjennom eit fyrste møte med skulen, utarbeiding av kriterium, metodeval og verktøy tilpassa det skulen ynskjer fokus på.
- Sjølve vurderinga vert gjennomført.

Rapporten

Vurderingsparet skriv ein rapport om resultatet av vurderinga. Rapporten trekker fram verksemda sine sterke sider, og kva utfordringar skulen har. Han gjev også informasjon om rammene for vurderinga – tidsbruk, metodeval, verktøy m.m.

Vurderinga tek ikkje mål av seg til å gje eit fullstendig bilete av skulen, men kanskje eit bidrag til kva ein skal arbeida vidare med innan det fokusområde som er vurdert. Det er ynskje at dei reiskapar og metodar som har vorte nytta, kan overførast til det interne vurderingsarbeidet skulen årleg arbeider med.

2 – Fakta om skolen

Odda barneskole ligger midt i Odda sentrum. Den eldste delen av skolebygningen er fra 1912, men er rehabilitert og bygd på. I januar 1998 tok skolen i bruk et tilbygg som rommer 6-åringene og SFO. I januar 2003 ble det siste byggesteget ved skolen tatt i bruk; nye lærerarbeidsplasser, IKT-senter og skolebibliotek. Skolen har 440 elever fordelt på 25 klasser.

Skolen har følgende årsverk:

- SFO / ass.tj.	-ca 15 årsverk
- Lærer/adm.	-ca 45 årsverk

3 – Vurderingstema

Odda barneskole har bedt om vurdering på følgende tema:

Vurdering for læring

Skoleledelsen har spilt inn dette temaet i forrige skoleår som et av flere mulige utviklingsområder ved Odda barneskole. Plangruppa valgte å la temaet stå i bero til skoleåret 209-2010 i påvente av Utdanningsdirektoratet sitt arbeid med vurdering. Når nå dette temaet likevel er valgt i sammenheng med ekstern vurdering henger dette sammen med at vi er enige om at vi ønsker å utvikle praksis på dette området, og det vil således ha sammenfall med at en kan forvente at dette vil være et av Utdanningsdirektoratets satsingsområder på grunnskoleområdet i tida som kommer. Dette vil også være i tråd med signalene og prioriteringene som Kunnskapsdepartementet kommer med i St.meld 31 Kvalitet i skolen.

Skolen har praksis på området, men det ønske om å utvikle dette til en mer enhetlig praksis for hele skolen, der sentrale trekk er felles. Plangruppa ser ekstern vurdering på området som et greit startpunkt for dette arbeidet. Vi har også fastlagt personalseminar vinteren 2009-2010 med samme tema. Det vil da være et naturlig oppfølgingstiltak etter vurderingen er gjennomført, ganske sikkert sammen med flere andre tiltak.

Rektorgruppa i Odda-skolen har også pekt på dette som et viktig utviklingsområde i tida som kommer. Dette er også forankret på kommunenivå gjennom styringskort for skole.

4 – Kriterium / Kvalitetskrav

Kriterium tyder her krav til kjenneteikn på god kvalitet. Dei fastsette kriterium er henta frå lov, regelverk, læreplanverk og skulen sine egne planar.

*Når vurderingsparet gjennomfører ei vurdering, vert kriterium samanlikna med den informasjon som er samla om temaet gjennom intervju og observasjon på skulen, i tillegg til dei dokument som skulen har lagt fram.
Kriterium i denne rapporten er utforma av vurderingsparet, og godkjende av skulen.*

Kriterium	Tegn på god praksis
Skolen har et system som kvalitetssikrer elevvurdering	<ol style="list-style-type: none">1. Skolen har system for dokumentasjon og arkivering for elevvurdering2. Skolen vurderer jevnlig praksisen sin på elevvurdering3. Ledelsen legger til rette for at lærere og elever kan samarbeide om vurdering4. Lærerne har felles forståelse av begrepene læring, kunnskap og vurdering5. Lærerne drøfter forskjellige begrep innenfor vurdering uten karakter, som lav-, middels- og høy kompetanse6. Skolen har system for kartlegging og oppfølging av resultater7. Kompetansemålene i læreplanen er konkretisert i læringsmål8. Skolen har utviklet vurderingskriterium for hvert fag og årstrinn9. Ledelsen legger til rette for at lærerne kan samarbeide om mål og kjennetegn for å utvikle et tolkningsfellesskap rundt vurdering10. Lærerne drøfter metoder for å trene elevene systematisk i egenvurdering11. Opplæring og utprøving av ulike metoder for vurdering blir gjennomført og erfaringer delt i organisasjonen12. Skolen har system for elevsamtaler13. Skolen har et felles system for utforming av arbeidsplaner
Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpassa opplæring	<ol style="list-style-type: none">1. Lærerne gir skriftlige og muntlige tilbakemeldinger om hvor elevene står i forhold til kompetansemålene2. Tilbakemeldingen beskriver kompetansen til elevene (hva de mestrer)3. Tilbakemeldingen gir råd om hvordan eleven kan heve kompetansen sin4. Vurderingene blir fulgt opp5. Tilbakemeldinger/vurderinger er tema i elevsamtaler og konferansetimer6. Lærerne dokumenterer den enkelte eleven sin faglige utvikling7. Lærerne benytter kunnskap om eleven sitt faglige ståsted til planlegging av undervisningen
Elevene er involvert i vurdering av sitt eget arbeid	<ol style="list-style-type: none">1. Elevene er motiverte for skolearbeid2. Elevene kjenner og har fokus på læringsmåla3. Elevene vet hva de må gjøre for å nå læringsmåla4. Elevene har fokus på arbeidsoppgavene5. Elevene vet hva som skal vurderes6. Elevene får opplæring i å vurdere hva de har lært7. Elevene får trening i å vurdere hva de har lært8. Elevene kan vurdere kvalitet på eget arbeid, hva de faktisk mestrer og hva som kan gjøres bedre9. Elevene kan formulere egne mål
Foresatte er viktige medspillere i elevene sitt læringsarbeid	<ol style="list-style-type: none">1. Skolen informerer elevene og de foresatte om vurderingspraksisen ved skolen2. Elever og foresatte er med på evaluering av vurderingspraksisen3. Foresatte opplever konferansetimene som nyttige4. Foresatte opplever god dialog om barnet sin utvikling og hvordan de lærer5. Skolen tar innspill fra hjemmet på alvor6. Foresatte får orientering om hvordan barna blir vurdert faglig og sosialt7. Læringsmål og vurderingskriterium for de ulike faga er tilgjengelige for foresatte8. Det er lett for foresatte å sette seg inn i eleven sine arbeidsplaner

5 – Deltagere i vurderinga

- Interne: Ledelse, lærere, elever og foreldre
- Eksterne: Wenche L. Helland, Kolbjørn Blikås og Liv Kristoffersen. Janne Brurok var med tysdag og onsdag. Alle frå vurderingsgruppa til Hardanger/Voss kompetanseregion.

Dette er et tema som, i tillegg til elevene, også impliserer lærere og foreldre. Det er derfor naturlig at alle disse partene er med

6 – Tidsbruk

Det er avsett 1 veke til å vurdere ein skule. Dette inneber i hovudsak ein startdag der vurderingsparet møter skulen for fyrste gong for avklaringar og planlegging. Under sjølve vurderinga, er vurderingsparet på skulen i inntil 3 dagar. Skulen får rapporten umiddelbart etter vurderingsdagane. I forkant og undervegs førebur vurderingsparet informasjon, metodar, verktøy og driv informasjonsbearbeiding og oppsummeringar.

Å gjennomføra ei kvalitetsvurdering på 3 dagar er knapp tid, og inneber ei avgrensing av vurderinga.

Tid	Tiltak	Ansvar
Før 15/1-09	Skolen melder inn vurderingstema	Rektor
Desember 2008	Vurderingsgruppa har bestemt at Liv Kristoffersen, Kolbjørn Blikås og Wenche L. Helland er vurdere	Vurderere
Uke 8-9	Vurdererne får tilsendt <ul style="list-style-type: none">- kopi av arbeidsplaner/lekseplaner fra alle trinn- tidspunkt for start og slutt på økter/timer- oversikt over årsverk ved skolen- klassestørrelse- resultat av elevundersøkelsen- resultat frå nasjonale prøver- andre brukerundersøkelser- eksempel på skriftlige vurderinger til elever	Rektor
Uke 8-9	Forslag til glansbilde blir sendt til skolen	Vurderere
Uke 9-11	Skolen arbeider med glansbilde og tegn på god praksis Gir respons til vurdererne	Rektor
Uke 9-10	Utarbeiding av påstandsskjema til elever og lærere	Vurderere
Uke 10	Vinterferie	
Uke 11	Påstandsskjema blir levert ut til lærere og elever Utfylte skjema blir sendt til Liv Kristoffersen	Vurderere / rektor
Uke 11	Oppsummering av påstandsskjema Lage samtaleguider for møter og intervju	Vurderere

Uke 12	VURDERINGSUKE	
Mandag 16.03	Møte med rektor Intervju med 6 elever fra 5. trinn Intervju med 8 elever fra 6. trinn Intervju med 6 elever fra 7. trinn Intervju med elevrådet Intervju med 3 kontaktlærere 5. trinn Møte med FAU og klassekontakter kl. 18.00	Vurderere Rektor ansvar for innkalling
Tirsdag 17.03	Møte med rektor Intervju med 6 elever fra 3. trinn Intervju med 8 elever fra 2. trinn Intervju med 6 elever fra 1. trinn Intervju med 8 elever fra 4. trinn Intervju med 5 kontaktlærere 6. trinn Intervju med 4 kontaktlærere 4. trinn Intervju med 2 kontaktlærere 7. trinn Intervju med 2 kontaktlærere 3. trinn	Vurderere
Onsdag 18.03	Møte med rektor Observasjon i klassar Intervju med 4 kontaktlærere 2. trinn Intervju med 3 kontaktlærere 1. trinn Intervju med 3 lærere fra praktisk- estetiske fag	Vurderere
Onsdag 18.03 (kveld) og torsdag 19.03	Rapportskriving Møte med rektor Framlegging av rapport 14.15 – 15.15	Vurderere

7 – Metoder

For å sikra god forankring og at alle røster vert høyrde, hentar vurderarane inn data frå fleire andre kjelder (kjeldetriangulering). Informantane er det vurderarane som plukkar ut, for eksempel ved å ønskja å møta alle klassekontaktar, elev nr 5, 8, 14, 20 og 25 frå klasselista, 3 faglærarar i praktisk-estetiske fag, 3 kontaktlærarar på trinn 7, hele elevrådet osv.

For å styrka kvaliteten på dei data me finn, nyttar me ulike metodar for datainnsamling (metodetriangulering). Gjennom eit breitt spekter av metodar tek vurderarane temperaturen på den pedagogiske praksisen til skulen, og på korleis skulen fungerer som organisasjon.

Tema og tid til rådvelde verkar inn på val av metode. I prosessen på denne skulen er følgjande metodar nytta:

Dokument- og resultatanalyse

Skolen sendte vurdererne diverse relevante dokument: eksempel på arbeidsplaner og halvårsplaner fra ulike trinn, resultater fra kartleggingsprøver, resultat fra elevundersøkelsen 2007-2008, eksempel på skriftlig tilbakemelding til elev, skjema for forberedelse til elevsamtalen, resultat fra nasjonale prøver 2007 og 2008, styringskort for Odda barneskole, årshjul for skolen, timeplan, oversikt over grupper.

Kriterium og tegn på god praksis

Vurdererne utarbeidet forslag til et glansbilde med kriterium og tegn på god praksis. Dette med utgangspunkt i L-06, Opplæringslova med forskrift og skolen sine planer. Forslag til kriterium og tegn på god ble drøftet på skolen. Skolen godkjente disse.

Påstandskjema

I forkant av skolebesøket sendte vurdererne ut påstandskjema til elever på 5. – 7. trinn og til lærerne. 174 elever og 23 lærere svarte på skjemaene. Disse ble returnert til vurdererne for oppsummering.

Samtale guider

For å fange lik tematikk, har vurdererne i forkant utarbeidet ulike guider til hjelp for samtaler med henholdsvis elevgrupper, foresatte og lærere. Tema i disse samtalene er hentet fra glansbildet, tegn på god praksis. Disse guidene ligger som vedlegg til rapporten.

Møte med foresatte

En forutsetning for god skoleutvikling er god dialog mellom hjem og skole. Foresatte må få anledning til å involvere og engasjere seg. I løpet av denne vurderingen har vi hatt møte med klassekontaktene. Møtet ble holdt mandag 16/3-09 på skolen, og 34 representanter møtte vurdererne.

Møte med rektor

Rektor har en nøkkelrolle i utviklingsarbeidet som skolen skal ta tak i når konklusjonene i rapporten foreligger. En god dialog med rektor danner grunnlag for gjensidig forståelse av skolen sin nåsituasjon og for videre arbeid.

Observasjon

Vi observerte elever i undervisningssituasjon.

8 – Skolen sine sterke sider innen vurderingsområdet

Odda barneskole møter oss som en godt utformet arena for læringsarbeid. Klar organisering og tydelig struktur preger skolen ute og inne, i elevareal og i personalavdeling.

Kollegiet møter oss med åpenhet og signaliserer engasjement og endringsvilje. Både elever og lærere synes å være stolte over og å ha sterkt eierforhold til skolen. Det å være en Zero-skole trekkes fram av elevene som noe de synes er gjevt. Elever og voksne er glade for mye nytt utstyr og de nye lokale skolen har. Personalet er fornøyd med mange svært gode resultater i nasjonale prøver og i gjennomførte prosjekter, og har god grunn til det.

Ledelsen er stolt over mye godt arbeid som gjøres på skolen.

Skolen har et system som kvalitetssikrer elevvurdering

- Skolen har system for dokumentasjon og arkivering for elevvurdering
- Skolen har system for kartlegging og oppfølging av resultater
- Skolen har system for elevsamtaler
- Skolen har et felles system for utforming av arbeidsplaner
- Kompetansemålene i læreplanen er konkretisert i læringsmål

Kommunen har planer for kartlegging av elever i lesing og matematikk. I årshjulet til skolen er det en oversikt over når de ulike trinn skal ha de ulike kartleggingsprøvene. Resultata fra kartleggingsprøvene blir satt inn i en gul perm som følger klassen. Det blir arrangert lesekurs og matematikk-kurs for elever som trenger det.

I den eksterne vurderingen i 2006 fikk skolen som utviklingsområde å forbedre praksisen sin når det gjaldt elevsamtaler. I samtaler med de ulike gruppene kom det fram at skolen nå har en praksis med to elevsamtaler i året. Alle elever får et skjema de tar med seg hjem og fyller ut som forberedelse til elevsamtalen. I den perioden elevsamtalene skal gjennomføres, skal alle ressursene på trinnet frigjøres slik at lærer som har elevsamtale ikke har tilsyn med en klasse samtidig.

Et annet utviklingsområde fra 2006 var at skolen måtte innføre et felles system for utforming av elevene sine arbeidsplaner. Skolen har et minimumskrav for arbeidsplaner: i fagene engelsk, norsk og matematikk skal det være lekser, differensiering i tre nivåer og læringsmål. Dette bekreftet elever, lærere og foresatte i samtaler. Vi fikk se et utvalg arbeidsplaner som viste at minimumskravene er blitt en felles praksis. Mange lærere har med læringsmål for flere fag enn det som er minimumskrav.

- Lærerne har felles forståelse av begrepene læring, kunnskap og vurdering
- Ledelsen legger til rette for at lærere og elever kan samarbeide om vurdering
- Ledelsen legger til rette for at lærerne kan samarbeide om mål og kjennetegn for å utvikle et tolkningsfellesskap rundt vurdering
- Skolen vurderer jevnlig praksisen sin på elevvurdering

Rektor sier at elevvurdering nylig har vært agenda på fire fellesmøter. På ett av fellesmøta var dette tema alene. I tillegg har tema arbeidet med elevvurdering.

I samtaler sier lærere at teamtid og fellesmøter er brukt til å diskutere begreper innen vurdering og at ledelsen legger til rette for at lærere kan samarbeide for å utvikle et tolkingsfellesskap rundt vurdering.

Odda barneskole bruker skolevandring som redskap for å følge opp lærerne i arbeidet med arbeidsplaner, tilpassa opplæring og overordna mål.

Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpassa opplæring

- Lærerne gir skriftlige og muntlige tilbakemeldinger om hvor elevene står i forhold til kompetansemålene
- Tilbakemeldingen gir råd om hvordan eleven kan heve kompetansen sin
- Tilbakemeldinger/vurderinger er tema i elevsamtaler og konferansetimer

Gjennom observasjon i timene har vi sett at lærerne er flinke til å gi muntlige tilbakemeldinger på elevene sitt arbeid med læringsmål. Lærerne sier videre på intervju at de hver mandag gjennomgår læremålene og en del har hver fredag prøve, eller individuelle muntlig tilbakemelding til elevene på om de har nådd målene for uka. Videre er det positivt at lærerne særlig bruker konferansetimer og elevsamtalene til arbeidet med tilbakemeldinger om hvor eleven står.

- Lærerne dokumenterer den enkelte eleven sin faglige utvikling
- Lærerne benytter kunnskap om eleven sitt faglige ståsted til planlegging av undervisningen

Det er positivt for klassene ved Odda barneskole at alle kontaktlærere bruker gul perm til å sette inn resultater av faste diagnostiske tester for den enkelte klasse. Denne dokumentasjonen blir overlevert til ny lærer dersom klassen bytter kontaktlærer. Videre er det god dokumentasjon at kontaktlærere bruker prøveperm eller prøvebok som jevnlig blir sent hjem for underskriving av foresatte. Dette kunne vi se på observasjonsrunde i klassene. En del lærere oppsummerer prøver i Excel. På intervju med lærerne har de fortalt at den kunnskapen de har om eleven sitt faglige ståsted gjør at de kan ha oppsamling med elever som trenger å jobbe videre for å nå læremålene. Elevintervju viser at elevene får valg av vanskegrad på arbeidsplanene sine. Når lærer hjelper eleven til rett valg av vanskegrad på planen benytter de kunnskap om eleven sitt faglige ståsted for å veilede den enkelte elev til å ta rett valg på planen.

Elevene er involvert i vurdering av sitt eget arbeid

- Elevene er motiverte for skolearbeid
- Elevene kjenner og har fokus på læringsmåla
- Elevene har fokus på arbeidsoppgavene

Odda barneskole har motiverte elever. Elevundersøkelsen, oppsummeringen av påstandsskjema både for elever og lærere og mange utsagn i intervjuene viser dette entydig. Samtalen med elevrådet forsterket dette. Sett sammen med andre funn som beskriver trivsel (elevundersøkelsen), er dette et stort aktivum for skolen. Det er gjort et stort og systematisk arbeid på skolen med å bryte ned kompetansemålene i L06 til læringsmål i fagene. Disse gjøres kjent og fokuseres på på flere måter, først og fremst på arbeidsplanene.

Dette trer frem som et svært solid grunnlag for det daglige læringsarbeidet på skolen og for prosessen videre med elevvurdering.

- Elevene vet hva de må gjøre for å nå læringsmåla
- Elevene kan vurdere kvalitet på eget arbeid, hva de faktisk mestrer og hva som kan gjøres bedre

Når læringsmåla er klare og lærer sin rettleiding av elevene er rettet inn mot disse, blir også elevenes arbeid målrettet og effektivt. Dette meldes også fra elever og lærere å være det som viser elevene hva som kreves av kvalitet på arbeidet deres.

Foresatte er viktige medspillere i elevene sitt læringsarbeid

- Foresatte opplever konferansetimene som nyttige
- Foresatte opplever god dialog om barnet sin utvikling og hvordan de lærer
- Skolen tar innspill fra hjemmet på alvor
- Foresatte får orientering om hvordan barna blir vurdert faglig og sosialt
- Læringsmål og vurderingskriterium for de ulike faga er tilgjengelige for foresatte
- Det er lett for foresatte å sette seg inn i eleven sine arbeidsplaner

Det er tydelig at skolen har en betydelig "positiv medspiller" i foreldregruppen. Et engasjert FAU gav positive tilbakemeldinger på alle tegna ovenfor. De gav unisont uttrykk for at de hadde stor tiltro til det arbeidet skolen gjør. Arbeidsplanen er et nyttig redskap. De var innstilte på at justeringer kunne være på sin plass på noen punkter, men dette var tydelig underordnet et positivt signal til skolen om at arbeidsplaner fungerte til beste for elevenes lærearbeid. Kontakten med skolen er etter foreldrenes mening god.

Elevene forteller om foreldre som leser arbeidsplaner, henger den opp hjemme og bruker den aktivt sammen med elevene.

For lærerne er foreldrene en selvsagt og uunnværlig samarbeidspartner. Da er det betryggende når dette rapporteres til å fungere så godt.

9 – Skolen sine utviklingsområder innen vurderingsområdet

Mange av tegna i glansbildet står ført opp både under de sterke sidene og utviklingsområda. For oss viser dette at skolen er på vei i prosessen.

Skolen har et system som kvalitetssikrer elevvurdering

- Skolen har system for dokumentasjon og arkivering for elevvurdering
- Skolen har et felles system for utforming av arbeidsplaner
- Kompetansemålene i læreplanen er konkretisert i læringsmål

Forskrift til opplæringslova: § 3-4. Vurdering utan karakter i fag

På barnetrinnet, til og med 7. årstrinnet, skal skolen berre nytte vurdering utan karakter.

Både på barne- og ungdomstrinnet skal ein gi vurdering utan karakter i form av ei beskrivande vurdering av korleis eleven står i forhold til kompetansemåla i faga i Læreplanverket for Kunnskapsløftet med sikte på at eleven på beste måte skal kunne nå desse måla. Det skal kunne dokumenterast at vurdering er gitt.

Elevane skal kunne delta i vurderinga av sitt eige arbeid.

Bortsett fra systemet med kartleggingsprøver finner vi ikke felles system for dokumentasjon og arkivering for elevvurdering. Den enkelte lærer har sitt system. Noen ganger er disse sammenfallende for lærere i teamet.

Gjennom intervjuer og påstandsskjema får vi inntrykk av det er ulik praksis på hvordan den beskrivende vurderinga og dokumentasjonen foregår. Noen lærere har med seg en skriftlig oppsummering til konferansetimen. Det er ikke praksis for at noe blir underskrevet av foresatte eller at foresatte får kopier av oppsummeringer. Etter vår mening er det bedre med en noe mer skriftlig praksis for å dokumentere at vurdering er gitt. Skolen kan sette dette i system ved at alle elever får skriftlig oppsummering til konferansetimer. Denne oppsummeringen kan inneholde en avtale om videre arbeid og underskrifter fra de som deltar på konferansetimen. Disse oppsummeringene tas vare på i et felles system.

Skolen har kommet et stykke på vei i felles utforming av arbeidsplaner og konkretisering av læringsmål. Vi ser at arbeidsplaner som oppfyller minimumskravene er en etablert praksis. Da vil neste steg være å utvide systemet til å gjelde flere fag. Arbeidet som er gjort på konkretisering av læringsmål bør settes i et system slik at de er lettere tilgjengelige.

- Lærerne har felles forståelse av begrepene læring, kunnskap og vurdering
- Ledelsen legger til rette for at lærere og elever kan samarbeide om vurdering
- Ledelsen legger til rette for at lærerne kan samarbeide om mål og kjennetegn for å utvikle et tolkningsfellesskap rundt vurdering
- Skolen vurderer jevnlig praksisen sin på elevvurdering

Skolen bruker fellestid i arbeidet med vurdering for læring. For å få en kollektiv praksis er det viktig at diskusjoner blir fulgt opp og satt i system. Skolen har startet et arbeid som må videreføres.

- Lærerne drøfter forskjellige begrep innenfor vurdering uten karakter, som lav-, middels- og høy kompetanse
- Skolen har utviklet vurderingskriterium for hvert fag og årstrinn

§ 3-4 i forskrift til opplæringslova sier at vurdering uten karakter skal være i form av en beskrivende vurdering av hvordan eleven står i forhold til kompetansemåla. Skolen har ikke et felles system for bruk av begreper i tilbakemeldinger. Utdanningsdirektoratet har et prosjekt der skoler prøver ut kjennetegn på måloppnåing i fag. Resultater fra utprøvingene kan være et hjelpemiddel i skolen sitt videre arbeid.

- Lærerne drøfter metoder for å trene elevene systematisk i egenvurdering
- Opplæring og utprøving av ulike metoder for vurdering blir gjennomført og erfaringer delt i organisasjonen

I samtaler med eleven finner vi at elevene ikke klarer å sette ord på hva de er flinke til. Noen sa at de "kjente" om de har gjort noe bra eller ikke og at de får greie på det når lærer retter. Påstandsskjema understreker det samme. For at elevene skal kunne delta i vurderinga av eget arbeid, trenger de opplæring og trening i å gjøre egenvurdering. Utfordringen til skolen er å sette egenvurderingen til eleven i system.

Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpassa opplæring

- Lærerne gir skriftlige og muntlige tilbakemeldinger om hvor elevene står i forhold til kompetansemålene
- Tilbakemeldingen beskriver kompetansen til elevene (hva de mestrer)
- Vurderingene blir fulgt opp

I følge forskrift opplæringslova § 3-4 har foresatte rett til å få tilbakemelding på hvor eleven står i forhold til kompetansemålene i fagene i læreplanen. På møte med klassekontaktene, som hadde godt fram møte, kom det fram at foresatte er ukjente med begrepet kompetansemål. Det er et utviklingsområde for skolen å få læremål i alle fag for å oppfylle denne delen av opplæringsloven. I sluttvurderinga for endt grunnskoleopplæring (standpunkts- og eksamenskarakter) teller alle fag likt. Det er i denne sammenheng viktig for skolen å se til at læremålene de lager for elevene utgjør en samling læringsmål som fører dem fram til kompetansemålene i alle fag. Elevvurderingen sitt formål er at elevene på beste måte skal kunne nå disse kompetansemålene (§ 3-4). For å få dette til må læreren beskrive hva som er den enkelte elev sin kompetanse. Dette kan gjøres ved å definere hva en elev har fått til på prøve eller i elevarbeid og hva den ikke har fått til. Skolen kan med fordel jobbe mer systematisk med å beskrive kompetansen til elevene, utover det å gi poeng, skrive flott, smilefjes, bra, eller bedre enn forrige gang. Det ble bemerket av flere elever på intervju at det gjerne ikke stod så mye skriftlig i bøkene og mange husket ikke hva som bli skrevet i bøkene. Dette stemmer med observasjon i klassene. Rapporten fra 2006 sier at skolen også den gang brukte en del honnørord for å beskrive eleven sin kompetanse. Skolen har fortsatt ikke felles praksis for å beskrive elevene sin kompetanse.

Elevene er involvert i vurdering av sitt eget arbeid

- Elevene får opplæring i å vurdere hva de har lært
- Elevene får trening i å vurdere hva de har lært
- Elevene vet hva de må gjøre for å nå læringsmåla
- Elevene kan formulere egne mål
- Elevene kan vurdere kvalitet på eige arbeid, hva de faktisk mestrer og hva som kan gjøres bedre
- Elevene vet hva som skal vurderes

Fra forskrift til opplæringslova: § 3-1. Rett til vurdering

Det skal leggjast vekt på å gi god tilbakemelding og rettleiing til elevane. Det skal også leggjast til rette for at elevane kan gjere god eigenvurdering.

Elevenes egenvurdering er et felt som er i starten av en positiv utvikling på skolen, men som meldes å ikke være kommet langt. Derfor er det kanskje ikke overraskende at elevene sier at de i skolearbeidet sjelden uttrykker noen vurdering av eget arbeid. Det faller sammen med at lærerne kommenterer at det ikke er arbeidet systematisk med dette, verken med opplæring eller trening. Rapporten fra ekstern vurdering 2006 peker også på elevdeltaking som et utviklingsområde.

Videre arbeid med kriterier knyttet til læringsmålene vil trolig være nyttig i prosessen med å bedre også elevenes evne til egenvurdering.

Foresatte er viktige medspillere i elevene sitt læringsarbeid

- Skolen informerer elevene og de foresatte om vurderingspraksisen ved skolen
- Elever og foresatte er med på evaluering av vurderingspraksisen

De foresatte sier at de har fått informasjon om bruk av arbeidsplaner, læringsmål, kartleggingssystemet til kommunen og leseprosjektet SOL. De forteller om mangel helhetlig informasjon om flere/alle sider av vurderingspraksisen.

De er ikke systematisk med på evaluering av vurderingspraksisen.

Det må vel sies at det er ambisiøse mål at de skal være det, og at dette særlig gjelder etter såpass kort tid med fokus på dette. Men ut fra den viktige rollen de har, vil det trolig kunne være god gevinst på opplegg for å ta med de foresatte i prosessen.

10 – Videre arbeid

6 månadar etter at skulevurderinga finn stad, vil rektor rapportera attende til skulesjef/skulefagleg ansvarleg korleis skulen har arbeidd med utviklingsområda sine. Det politiske fagutvalet vil få ei orientering.

Odda 19.03.09

Wenche L. Helland

Kolbjørn Blikås

Liv Kristoffersen

Vedlegg 1

Påstandsskjema for elever 5.-7.trinn ved Odda barneskole

Dersom du er helt enig i påstanden, krysser du for 5

Er du helt uenig krysser du for 1

Sett bare ett kryss for hver påstand

PÅSTAND:	Uenig					Enig
	1	2	3	4	5	
1. Jeg trives på skolen						
2. Jeg har lyst til å lære nye ting						
3. Jeg har lyst til å gjøre skolearbeidet mitt bra						
4. Jeg har arbeidsplan med læremål i alle fag						
5. Læreren gir <u>skriftlig</u> tilbakemelding om hvor jeg står i forhold til kompetansemålene i alle fag						
6. Læreren gir <u>muntlig</u> tilbakemelding om hvor jeg står i forhold til kompetansemålene i alle fag						
7. Jeg samarbeider med læreren min om å lage mine egne læremål						
8. Lærerne forteller meg hva de venter av meg i alle fag						
9. Jeg får hjelp av læreren til å sette meg mål jeg kan klare						
10. Lærerne gir meg råd om hvordan jeg kan gjøre arbeidet mitt bedre						
11. Jeg kan velge vanskelighetsgrad på arbeidet på arbeidsplanen						
12. Jeg får trening i å vurdere arbeidet mitt sammen med lærer						
13. Jeg vet hvordan jeg skal vurdere mitt eget arbeid						
14. Jeg får skriftlig kommentar fra lærer på innlevert arbeid						
15. Jeg er forberedt på hva jeg skal snakke med lærer om i elevsamtaler						
16. I elevsamtalen har læreren med arbeid jeg har gjort som vi snakker om						
17. Elevsamtalen gjør at jeg får se hva jeg er god til						
18. Elevsamtalen gjør at jeg får vite hva jeg må jobbe mer med						
19. Elevsamtalene blir avsluttet med en avtale om hva jeg skal jobbe videre med til neste gang						

På forhånd takk for hjelpen!

Vedlegg 2

Påstandsskjema for lærere ved Odda barneskole

Tema: Vurdering for læring

Sett bare ett kryss for hver påstand

Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpasset opplæring	Uenig					Enig
	1	2	3	4	5	5
Jeg gir elevene mine muntlige tilbakemeldinger om hvor de står i forhold til kompetansemålene						
Jeg gir elevene mine skriftlige tilbakemeldinger om hvor de står i forhold til kompetansemålene						
Tilbakemeldingen gir råd om hvordan eleven kan heve kompetansen sin						
Jeg følger opp tilbakemeldingene						
Jeg dokumenterer den enkelte eleven sin faglige utvikling						
Jeg bruker kunnskap om elevene sitt ståsted til planlegging av undervisningen						

Elevene er involvert i vurdering av sitt eget arbeid	Uenig					Enig
	1	2	3	4	5	5
Elevene er motiverte for skolearbeid						
Elevene har fokus på læringsmålene						
Elevene har fokus på arbeidsoppgavene						
Jeg lærer elevene å vurdere hva de har lært						
Jeg gir elevene trening i å vurdere hva de har lært						
Elevene er delaktige i planleggingen av læringsprosessen						
Elevene er delaktige i utforming av arbeidsplanen sin						
Elevene er bevisste på hvordan de lærer						

Skolen har et system som kvalitetssikrer elvvurdering	Uenig					Enig
	1	2	3	4	5	5
Skolen har system for elevsamtaler / utviklingssamtaler						
Skolen har system for dokumentasjon av elevene sitt faglige ståsted						
Kompetansemålene i læreplanen er konkretiserte i læringsmål						
Ledelsen legger til rette for at lærere og elever kan samarbeide om vurdering						
Ledelsen legger til rette for at lærerne kan samarbeide om mål og kjennetegn for å utvikle et tolkingsfellesskap rundt vurdering						
På skolen vår drøfter vi metoder for å trene elevene i eigenvurdering						

Foresatte er viktige medspillere i elevenes sitt læringsarbeid	Uenig				Enig
	1	2	3	4	5
Foresatte får orientering om hvordan elevene blir vurdert faglig					
Foresatte får orientering om hvordan elevene blir vurdert sosialt					
Foresatte møter alltid til konferansetimer					
Foresatte møter alltid til klasseforeldremøte					
Foresatte holder seg oppdatert ved å lese ukeplaner					
Foresatte er med å evaluerer vurderingspraksisen ved skolen					
Skolen tar innspill fra hjemmet på alvor					

Dersom det er noe du vil si noe om, kan du skrive det under

På forhånd takk for hjelpen!

Vedlegg 3

Samtaleguide for elever 1. – 2. trinn

KRITERIUM	SPØRSMÅL
	Si noe bra om Odda barneskole. •
Skolen har et system som kvalitetssikrer elevvurdering	Snakker dere av og til alene med læreren deres? Hva snakker dere om? •
	Fortell om elevsamtalen. •
Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpassa opplæring	Når skriver læreren melding til dere om arbeidet deres? •
	Hva skriver læreren da? •
	Når sier læreren noe om arbeidet dere har gjort? (Hvor ofte? I timen? Alene til deg?) •
	Hva sier læreren da? •
	Hva skal læreren si for at dere skal kunne øve og bli flinkere? •
	Fortell om konferansetimen. •
	Hva kan dere da for eksempel bli enige om å gjøre for at dere skal bli enda flinkere på skolen? •
	Gjør dere det dere har blitt enige om? •
Elevene er involvert i vurdering av sitt eget arbeid	Fortell om hvor lyst dere har til å arbeide med skolearbeid? •
	Hvordan vet dere hva dere skal lære? (læringsmål)? •
	Hvordan vet dere om dere har oppnådd <u>litt</u> eller <u>middels</u> eller <u>mye</u> av det dere skal lære? •
	Kan dere av og til fortelle til læreren hva dere selv synes om arbeidet deres? Hva seier dere da? •
	Hvordan øver dere på å si hva dere selv vil bli flinke til? •
Foresatte er viktige medspillere i elevene sitt læringsarbeid	Hvordan får foreldrene deres vite hvordan dere og lærerne arbeider for at dere skal nå målene deres? •
	Hva synes foreldrene deres om konferansetimene? •
	Hva gjør foreldrene deres med arbeidsplanen deres? •

Vedlegg 4

Samtaleguide for elever 3. – 4. trinn

KRITERIUM	SPØRSMÅL
	Si noe bra om Odda barneskole. •
Skolen har et system som kvalitetssikrer elevvurdering	Snakker dere av og til alene med læreren deres? Hva snakker dere om? •
	Hva er et læringsmål? •
	Fortell om elevsamtalene dere har. •
Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpassa opplæring	Når <u>skriver</u> læreren melding til dere om arbeidet deres? •
	Hva skriver læreren da? •
	Når <u>sier</u> læreren noe om arbeidet dere har gjort? (Ofte? I timen? I elevsamtalen?) •
	Hva sier læreren da? •
	Hvordan høres et godt råd ut fra læreren for at dere skal kunne nå enda lengre? •
	Hva kan dere bli enige om i konferansetimen å gjøre for at dere skal bli enda flinkere? •
	Gjør dere det dere har blitt enige om? •
Elevene er involvert i vurdering av sitt eget arbeid	Når har dere lyst til å arbeide med skolearbeid? •
	Hvordan vet dere hva dere skal lære? (læringsmål)? •
	Hvordan vet dere om dere har oppnådd litt eller middels eller mye av læringsmålene? •
	Kan dere av og til selv fortelle til læreren hva dere synes om arbeidet deres? Hva seier dere da? •
	Hvordan øver dere på å si/skrive hva dere selv vil bli flinke til? •
Foresatte er viktige medspillere i elevene sitt læringsarbeid	Hvordan får foreldrene deres vite hvordan dere og lærerne arbeider for at dere skal nå målene deres? •
	Hva synes foreldrene deres om konferansetimene? •
	Hva gjør foreldrene deres med arbeidsplanen deres? •

Vedlegg 5

Samtaleguide for elever 5. – 7. trinn

KRITERIUM	SPØRSMÅL
	Si noe bra om Odda barneskole. •
Skolen har et system som kvalitetssikrer elevvurdering	Snakker dere av og til alene med læreren deres? Hva snakker dere om? •
	Hva er et læringsmål? •
	Hva er et kompetansemål? •
	Fortell om elevsamtalene dere har. •
Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpassa opplæring	Når <u>skriver</u> læreren melding til dere om arbeidet deres? •
	Hva skriver læreren da? •
	Når <u>sier</u> læreren noe om arbeidet dere har gjort? (Hvor ofte? I timen? I elevsamtalen? Andre ganger?) •
	Hva sier læreren da? •
	Hvordan høres et godt råd ut fra læreren for at dere skal kunne nå enda lengre? •
	Gi eksempel på hva dere i konferansetimen kan bli enige om å gjøre for at dere skal nå enda lengre? •
	Gjør dere etterpå det dere har blitt enige om? •
Elevene er involvert i vurdering av sitt eget arbeid	Hvor motiverte er dere til å arbeide med skolearbeid? •
	Hvordan vet dere <u>hva</u> dere skal lære/kunne? (læringsmål)? •
	Hvordan vet dere om dere har oppnådd <u>litt</u> eller <u>middels</u> eller <u>mye</u> av læringsmålene? •
	Kan dere av og til fortelle til læreren hva dere <u>selv</u> synes om arbeidet deres? Hva seier dere da? •
	Hvordan øver dere på å finne ut hva dere er flinke til eller ikke så flinke til? •
	Hvordan øver dere på selv å si/formulere mål for arbeidet deres på skolen? •
Foresatte er viktige medspillere i elevene sitt læringsarbeid	Hvordan får foreldrene deres vite hvordan dere og lærerne arbeider for at dere skal nå målene deres? •
	Hva synes foreldrene deres om konferansetimene? •
	Hva gjør foreldrene deres med arbeidsplanen deres?

Vedlegg 5

Samtaleguide for lærere

KRITERIUM	SPØRSMÅL / PÅSTANDER
Skolen har et system som kvalitetssikrer elevvurdering	Hvordan arbeider dere med forskjellige begrep innen vurdering uten karakter, som lav-, middels - og høy kompetanse?
	Har lærerne felles forståing av begrepene læring, kunnskap og vurdering? Hvordan har dere fått det?
	Hvordan har dere konkretisert kompetansemålene i læreplanen i læringsmål for elevene?
	Hvordan legger ledelsen til rette for at lærerne kan samarbeide om mål og kjennetegn for å utvikle et tolkingsfellesskap rundt vurdering?
	Hvordan prøver dere ut og deler erfaringer med ulike metoder for vurdering?
	Hvordan dokumenterer dere elevene sitt faglige ståsted?
	Hvordan bruker dere kunnskapen om eleven sitt faglige ståsted til planlegging av undervisninga?
	Hvordan legger ledelsen til rette for at lærere og elever kan samarbeide om vurdering?
	Hvilket system har skolen for elevsamtaler?
	Hvilket system har skolen for utforming av arbeidsplaner?
Lærerne gir elevene faglige og relevante tilbakemeldinger som fremmer læring, utvikler eleven sin kompetanse og gir grunnlag for tilpassa opplæring	Hva gjør dere for å gi tilbakemeldinger om hvor elevene står i forhold til kompetansemålene? Muntlig? Skriftlig?
	Hvordan beskriver dere kompetansen til elevene?
	Hvordan gir dere råd om hvordan eleven kan heve kompetansen sin?
	Hvordan følger dere opp vurderingene?
	På hvilken måte er tilbakemeldinger/vurderinger tema i elevsamtaler og konferansetimer?
	Hvordan dokumenterer læreren den enkelte elev sin faglige utvikling?
Elevene er involverte i vurdering av sitt eget arbeid	Hvordan bruker læreren kunnskapen om eleven sitt faglige ståsted til planlegging av undervisningen?
	Hva gjør dere som lærere for at elevene skal kjenne og ha fokus på læringsmåla?
	Hvordan vet elevene hva de må gjøre for å nå læringsmåla?
	Hvordan vet elevene hva de vurderes etter?
	Hvordan får elevene opplæring og trening i egenvurdering?
	I hvor stor grad kan elevene dere har nå vurdere <u>kvalitet på eget arbeide, hva de faktisk mestrer og hva som kan gjøres bedre?</u>
Foresatte er viktige medspillere i elevene sitt læringsarbeid	I hvor stor grad kan elevene formulere egne mål?
	Hvordan informerer skolen elevene og de foresatte om vurderingspraksisen på skolen?
	Hvordan gjør dere læringsmål og vurderingskriterium kjent for de foresatte?
	Hvordan tror dere det er for foresatte å sette seg inn i elevene sine arbeidsplaner?
	På hvilken måte får de foresatte tilbakemelding om hvordan barna deres står faglig og sosialt?
	Hvordan tar skolen imot innspill fra hjemmet?
	Hvilken strategi har skolen for å følge opp foresatte som ikke deltar i samarbeidet om barnet si faglige og sosiale utvikling?
Hvordan er elever og foresatte med på å evaluere vurderingspraksisen?	

Vedlegg 6

Samtaleguide for lærere

PÅSTANDER OG INNSPILL
Si noe som er bra med Odda barneskole •
De foresatte får informasjon om vurderingspraksisen ved skolen •
Elever og foresatte er med på evaluering av vurderingspraksisen •
Foresatte opplever konferansetimene som nyttige •
Foresatte opplever god dialog om barnet sin utvikling og hvordan de lærer. •
Skolen tar innspill fra hjemmet på alvor. •
Foresatte får orientering om hvordan barna blir vurdert faglig og sosialt •
Læringsmål og vurderingskriterium for de ulike faga er tilgjengelige for de foresatte •
Det er lett for foresatte å sette seg inn i eleven sine arbeidsplaner •
Elevene har fokus på læringsmåla på arbeidsplanen. •
Elevene får vite hva de må gjøre for å nå kompetansemåla. •
Elevene vet hva som er kriterium for vurdering •
Det som blir avtalt i konferansetimer, blir fulgt opp •
Ellers er det å si: •